

Daha bir görüşün tarixçəsi

Gülağa Məmmədovun səsini hələ uşaqlıq illərindən eşidirdim. Sovet dönəminin əmək qəhrəmanları, adlı-sanlı insanlar haqqında oxuduğu mahnılar demək olar ki, dillər əzbəri idi. Çünki o mahnıları orta məktəblərdə də öyrədirdilər və biz o nəğmələri ondan öyrənirdik.

Mən həmin illərdə inana bilməzdim ki, nə zamansa o böyük sənətkarla dövlət radiosunun canlı yayımına çıxacaq, qəzet üçün məqalə hazırlayacağam. Ağılıma gətirməzdim ki, sonrakı yazılarımda ilk müsahibənin ilk sualına dəfələrlə qayıdacağam. Nə biləydim ki, Gülağa müəllim mənim müsahibə götürmək üçün evinə getdiyim ilk Xalq artisti olacaq.

(ardı 11-ci səhifədə)

Yaddaşlarda yaşayanlar

Daha bir görüşün tarixçəsi

Gülağa Məmmədov Səid Rüstəmovun “öz müğənnisi” idi

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Xatırladım ki, şöhrətli müğənniyə bir neçə dəfə verdiyim həmin sual “Dəli Kür” filmini əfsuna bələmiş “Ana Kür” mahnısının lentə alınması zamanı yaşanmış çətinlik haqqında olmuşdu. Çünki onunla hələ tanış olmadığım illərdə televiziyanın qocaman əməkdaşı Tofiq Axundovdan eşitmişdim ki, mahnı Rusiyada lentə alınanda Gülağa Məmmədov mahnını 3 gün dəfələrlə oxuyub, ancaq lentə yazı bilməyiblər. Sonra necə yazıblarsa, aşağıda oxuyacaqsınız.

... Onunla radionun musiqi şöbəsinin müdiri Hacı Məmmədovun otağında görüşüb tanış olmuşduq. Daha doğrusu, mən veriliş üçün musiqi götürməkdən ötrü Hacı müəllimin yanına gedəndə Gülağa Məmmədov orada idi. Hacı müəllim məni təqdim edərək dedi ki, İttifaq Xəbərçilər baş redaksiyasının əməkdaşı olsa da, musiqiyə bağlı adamdır. Xalq artisti ayağa qalxıb mənimlə görüşdü və zarafat etdi ki, musiqiyə bağlıdırsa, onda xəbərçilər redaksiyasında bizim adamdır.

... Günlərin birində redaksiyamızın ağsaqqalı Hidayət Səfərli baş redaktorumuz Heydər Zeynalıoğludan xahiş etdi ki, Gülağa bərk xəstədir, müxbir göndər radio üçün müsahibə hazırlasın. Xatırladım ki, Gülağa Məmmədovun yaşadığı ev Nəriman Nərimanovun heykəlinin “sağ əlinin altında”, Hidayət müəllimgilin evi isə heykəlin sol əlinin “altında”dır. Yaxın dost olsalar da, Gülağa müəllim Hidayət Səfərli kimi açıq-saçıq zarafatlar eləmir.

Heydər müəllim Xalq artistinin görüşünə məni göndərdi. Mən evə girəndə müğənni dərman içirdi. Gedəcəyim barədə Hidayət müəllim ona məlumat

verdiyinə görə özünü gümrah göstərməyə çalışmış. Xeyli söhbət etdik, səsinə yazdım və gördüm ki, danışmaqda da elə oxumaqda olduğu kimi pərgardır. Xəstəlik canını üzsə də (həmin görüşdən bir il sonra – 68 yaşında vəfat etmişdi), yaddaşı da yerində idi, fikirləri də sağlam idi.

Söhbətə belə başladı: “1925-ci ildə Lənkəranın Kiçik Bazar məhəlləsində anadan olmuşam. 15 yaşım olanda “Koroğlu”nun “Səni gördüm, aşiq oldum” sözləri ilə başlanan ariyasını oxumuşam (Həmin ariyanı ifa edərkən çəkilmiş fotosunu 1995-ci ilin payızında “Xalq qəzeti”ndə vermişdim – İ.M.). Elə Azərbaycandan kənarında ifa etdiyim ilk musiqi əsəri də həmin ariya olmuşdu. Onu 1938-ci ildə Moskvada keçirilən Azərbaycan mədəniyyəti ongünlüyündə də oxudum”.

Mərhum sənətkar danışdı ki, Səid Rüstəmovun ansamblına 15 yaşında qəbul edilən ilk gənc o olub. Sonra Konservatoriyada təhsil alıb: “20 yaşımdan Musiqili Komediya Teatrında çalışmağa başladım. Müxtəlif operettalarda oxusam da, ifa etdiyim mahnıların çoxu Səid Rüstəmovla məxsus olurdu.”

O dövrün bütün üzde olan sənətkarları etiraf edirdilər ki, Səid Rüstəmov mahnılarının əksəriyyətini xüsusi olaraq Gülağa üçün yazıb. Amma o, Tofiq Quliyevin və Cahangir Cahangirovun da bir çox əsərlərinin ilk ifaçısı olub.

Cahangir Cahangirovun “Dəli Kür” filminə yazdığı “Ana Kür” mahnısının lentə alınmasının bəlalı tarixçəsi isə belə olmuşdu: “3 gün təkrar-təkrar oxudum, alınmadı. Elə olanda Cahangir müəllimə dedim ki, mən qayıdım Bakıya, başqa müğənni gəlib oxusun. Bəstəkar razılaşmadı. Bu məqamda səsyzama studiya-

sının mütəxəssisi maraqlı bir təklif verdi: “Filmə bu mahnının səslənəcəyi yeri ekranda göstərin, müğənni həmin lövhəni görə-görə oxusun”. Təklifə əməl elədilər və Cahangir müəllim dedi ki, əvvəlcə sınaq üçün oxu. Birnəfəsə oxudum. Dedilər ki, vəssalam, yazıldı, lent hazırdır. Beləcə, kino lentinə baxmaqla mahnını birdəfəyə yazdıq”.

... Mən gələndə Gülağa müəllim dərman içirdi. Sağollaşdı qalxanda da sarı bir dərmanı içdi. Üzünün turşuduğunu hiss etdiyimi görüb özünü tox tutmağa çalışdı: “Xeyirli olsa da, acıdır, çox acı”. Belə bir ustad sənətkarı itirmək də xalqımız üçün çox acı idi.

Allah rəhmət eləsin! “Oxu gözəl” və “Ana Kür” kimi mahnılar onu hələ yüz illər yaşadacaq.